

مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره) ارومیه

برنامه جامع ارزیابی
عملکرد سیستم آموزشی
مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره)
ارومیه

تألیف و گرد آوری:

آقای دکتر بابک چوبی انزلی

خانم دکتر هوشمند مسئول EDO

رحیمه سیدی کارشناس EDO

با همکاری مدیران و کارشناسان گروه های آموزشی

فهرست

پیشگفتار

اختصارات

تعاریف

اهداف ارزیابی

• فصل اول: ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی

ارزیابی وضعیت موجود

حیطه آموزشی

حیطه درمانی

حیطه پژوهشی

حیطه اجرایی

حیطه ی فرهنگی

منابع مورد استفاده در ارزیابی

نتایج حاصل از نظر خواهی از فراگیران در حیطه های مختلف

• فصل دوم: ارزیابی عملکرد فراگیران

بازه زمانی ارزیابی

حیطه های ارزیابی فراگیران

حیطه آموزشی

حیطه پژوهشی

حیطه ی فرهنگی

روش های جمع آوری اطلاعات جهت ارزیابی عملکرد

• فصل سوم: ارزیابی تکنولوژی آموزشی و تسهیلات

مقدمه

مراحل انجام کار

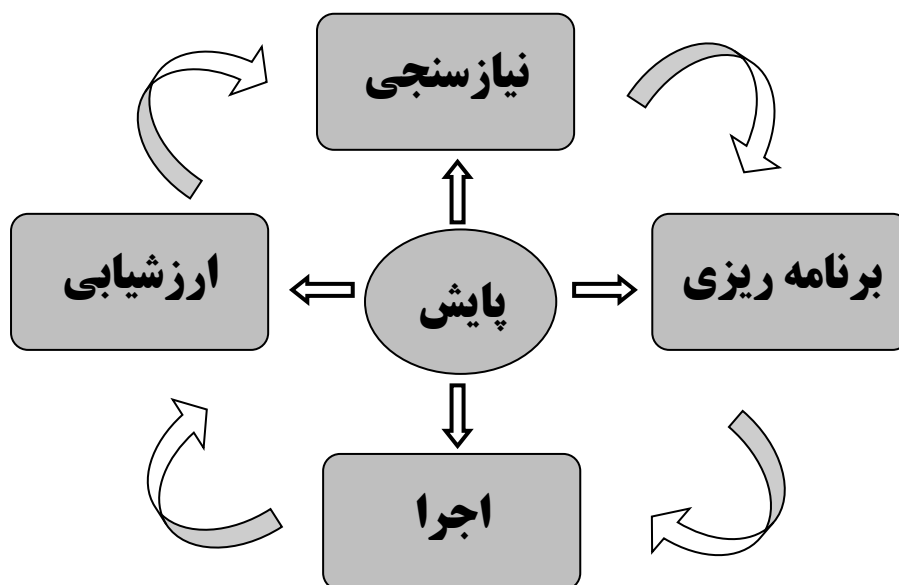
حیطه های ارزیابی

جدول پایش ارزیابی

پیشگفتار:

بیمارستان های آموزشی به عنوان مهمترین عرصه آموزش های بالینی، قطعاً نقشی بی بدیل در حصول دستاوردهای ارزشمندی در عرصه تربیت و تعلیم نیروی انسانی متعهد، عادل و اخلاق مدار، جهت خدمت رسانی به آحاد مردم خواهند داشت فلذا ارزشیابی عملکرد اعضای هیئت علمی، فراگیران و سیستم آموزشی از جایگاه ویژه ای در دانشگاه های علوم پزشکی کشور برخوردار بوده و در همین راستا، وجود نظام منسجم و جامع ارزشیابی از الزامات و بدیهیات می باشد. نظام ارزشیابی یکی از الزامات حرکت به سوی آموزش مبتنی بر توانمندی است تا حداقل نیازهای کیفیت را تأمین کند، بنابراین آنچه که باید مورد توجه قرار گیرد، حرکت از ارزشیابی ابزار محور به سمت ارزشیابی مبتنی بر سیستم یا نظام ارزشیابی است. به یاری خداوند متعال توفیق آن حاصل گردید که برنامه جامع ارزشیابی عملکرد سیستم آموزشی مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره) با هدف هدایت و هماهنگ نمودن برنامه های نظام ارزشیابی در قالب این مجموعه ارائه گردد. امید است با حمایت های ریاست محترم مرکز، مدیران و اعضای محترم هیئت علمی هر یک از گروه های آموزشی، بتوان گامی هر چند کوچک در جهت ارتقای کیفیت استانداردهای آموزش پزشکی برداشت.

بی تردید در این راه پر فراز و نشیب پذیرای پیشنهادات و انتقادات صاحب نظران و همکاران بوده و مطمئناً این نظرات در ویرایش بعدی مجموعه مربوطه لحاظ خواهد گردید.

EDO	Education Development Office
FNA	Fine-needle Aspiration
ICU	Intensive Care Unit
CCU	Critical Care Unit
CPR	Cardiopulmonary resuscitation
DSA	Digital Subtraction Angiography
BMD	Bone Mineral Density
MRI	Magnetic resonance imaging
FMR	Ferromagnetic resonance
MRS	Magnetic Resonance Spectroscopy
PACS	Picture Archiving and Communication System
ICD₁₀	International Classification of Diseases
ART	Artificial Reproductive Technology
IT	Information Technology
OSCE	Objective structured clinical examination
Mini-Cex	Mini Clinical Exam
DOPS	Direct Observation of Procedural Skills
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
CV	Curriculum Vitae
MCQ	Multiple Choice Questions
SAQ	Short Answer Question
PMP	Patient Management Problem
KF	Key Features
CRP	Clinical Reasoning Problem
SCT	Script Concordance Test
PBL	Problem Based Learning
SGT	Small Group Teaching
CBD	Case Based Discussion
CPC	Clinicopathological Conference

تعاریف:

سیستم آموزشی: شامل اعضای هیئت علمی، فراگیران و تکنولوژی آموزشی و تسهیلات فیزیکی می باشد.

گروه آموزشی: هر یک از گروه های آموزشی موجود در مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره) ارومیه

مدیران مافوق: در این برنامه مدیران مافوق صرفاً شامل رئیس بخش، مدیرگروه، معاون آموزش بالینی مرکز که نظارت بلا فصل و مستقیم بر عملکرد و ارتقای کیفیت اعضای هیئت علمی و فراگیران را بر عهده دارند.

چرخه ی آموزش: چرخه ی آموزش عبارت است از یک فرایند آموزش نظام مند و طرح ریزی شده که میتواند نقش مهمی در یاری رساندن به سازمان در جهت بهبود توانمندی ها و تامین اهداف کیفیت سازمان داشته باشد. برای انتخاب و اجرای آموزش به منظور جبران کاستی های مربوط به شایستگی موجود نسبت به شایستگی مورد نیاز، مدیریت فرایند آموزش بایست مراحل زیر را مورد پایش قرار دهد:

- نیازسنجی
- طراحی و برنامه ریزی
- اجرا
- ارزشیابی

برنامه مصوب: برنامه ای است که به تصویب تیم مدیریت آموزش بیمارستان رسیده است.

نظام مدون ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی: وجود هر گونه برنامه تعریف شده عملیاتی برای ارزشیابی اعضا هیئت علمی، فراگیران، تکنولوژی آموزشی و تسهیلات فیزیکی مربوطه در سطح بیمارستان که توسط دانشگاه/دانشکده به بیمارستان ابلاغ شده است.

ارزیابی عملکرد: ارزیابی عملکرد فرایندی است که به سنجش و اندازه گیری، ارزش گذاری و قضاوت درباره عملکرد طی دوره ای معین می پردازد و عبارتست از اندازه گیری عملکرد از طریق مقایسه وضع موجود با وضع مطلوب یا ایده آل براساس شاخص های از پیش تعیین شده که خود واجد ویژگی های معین باشد.

عضو هیئت علمی: عضو شاغل در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه که به صورت رسمی، پیمانی و تعهدات قانونی با دانشگاه همکاری می نماید و حداقل یک سال از شروع فعالیت ایشان می گذرد.

فراگیران: کلیه دانشجویان مقاطع دستیاری، کارورزی و کارآموزی که در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه مشغول به تحصیل می باشند.

تکنولوژی آموزشی و تسهیلات فیزیکی: فناوری (تکنولوژی) آموزشی به کارگیری وسایل و ابزار و استفاده از یافته های پژوهشی برای ارتقای کیفیت یادگیری و فرایند آموزش و پرورش است تسهیلات فیزیکی شامل سالن های سخنرانی، کلاس های درس عملی، آزمایشگاه، کتابخانه، تسهیلات تکنولوژی و غیره خواهد بود.

ارزیابی جامع عملکرد هیئت علمی، فراگیران، تکنولوژی و تسهیلات فیزیکی آموزشی:

هیئت علمی: منظور از این فرایند، ارزیابی ادواری (سالانه) از عملکرد اعضای هیئت علمی است که در ابعاد مختلف آموزشی، پژوهشی و فناوری، فرهنگی، اجرایی و مدیریتی انجام شده و از طریق نتایج آن، ضمن اتخاذ تصمیم در خصوص اعطای ترفیع سالانه، بازخوردی جامع از عملکرد سالانه عضو هیئت علمی، به او منعکس می گردد.

فراگیران: منظور از این فرایند، ارزیابی ادواری (ماهانه، سالانه) از عملکرد دانش، توانمندی بالینی، یادگیری، مهارتهای ارتباطی و حرفه ای دانشجویان انجام شده و از طریق نتایج آن، ضمن اتخاذ تصمیم در خصوص قبولی، رد یا ارتقاء، بازخوردی جامع از عملکرد ماهانه و سالانه، به او منعکس می گردد.

تکنولوژی و تسهیلات فیزیکی آموزشی: منظور از این فرایند، نیاز سنجی، اولویت بندی، اجرا و ارزیابی سالانه از وضعیت تسهیلات و تکنولوژی آموزشی مورد نیاز بوده تا از طریق نتایج آن، ضمن اتخاذ تصمیم در خصوص اولویت بندی نیازهای آموزشی بازخوردی جامع از عملکرد سالانه، به مرکز و دانشگاه منعکس می گردد.

اهداف ارزیابی:

هدف کلی:

ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) ارومیه

اهداف اختصاصی:

- ✓ ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) ارومیه
- ✓ ارزیابی عملکرد فراگیران مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) ارومیه
- ✓ ارزیابی وضعیت تکنولوژی و تسهیلات آموزشی مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) ارومیه

اهداف فرعی:

- ✓ آشنایی اساتید با نحوه ارزشیابی و پیامدهای آن
- ✓ آشنایی مدیران با نحوه ارزشیابی
- ✓ کمک به اصلاح و بهبود عملکرد فراگیران
- ✓ شناسایی موانع عدم مشارکت دانشجویان در انجام ارزشیابی آموزشی و ایجاد راهکار جهت افزایش مشارکت
- ✓ شناسایی تجهیزات بالینی موثر در آموزش فراگیران و اساتید تلاش جهت بهبود آن از طریق رفع نواقص

فصل اول

ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی

ارزیابی وضعیت موجود:

اعضای هیئت علمی دانشگاه های علوم پزشکی، وظایف و مسئولیت های متعددی به عهده دارند که از آن جمله می توان به آموزش، پژوهش، ارائه خدمات، دانش پژوهی، رایحه مشاوره و مسئولیت های اجرایی اشاره کرد. ارزیابی کیفیت عملکرد اعضا هیئت علمی در فراهم نمودن بازخورد و ارتقا سیستم آموزشی از اهمیت زیادی برخوردار است. لذا استفاده از منابع مختلف اطلاعاتی و ابزارهای مناسب در راستای ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی حائز اهمیت می باشد.

مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در صدد برآمد تا با تدوین این برنامه به اهداف زیر نائل گردد.

- ✓ شناسایی نقاط قوت و ضعف عملکرد اعضای هیأت علمی و تلاش جهت بهبود آن از طریق رفع نواقص .
- ✓ هماهنگی بین گروه های مختلف در اجرای برنامه های ارزشیابی استاد با لحاظ نمودن تفاوت گروهها و رشته ها
- ✓ ارائه ی مستندات برای ارزشیابی در تصمیم گیریهای مدیریتی در قبال اساتید تبدیل وضعیت استخدامی، ترفیع سالانه و ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی
- ✓ ارائه بازخورد جامع به مدیران بلافصل و برنامه ریزان ستادی برای تمهیدات لازم در مسیر ارتقا کیفیت و رفع نواقص.
- ✓ ارائه بازخورد جامع به عضو هیأت علمی برای رفع نواقص و توسعه موارد قوت .
- ✓ ساماندهی فرایند ترفیع، تشویق و تذکر و انتخاب عضو هیأت علمی نمونه، سایر فرایندهای مرتبط .
- ✓ شناسایی ظرفیت های بالقوه و توانمندیهای اعضای هیأت علمی

مشمولین:

کلیه اعضای هیئت علمی پیمانی و تعهدات قانونی که به صورت تمام وقت در این مرکز فعالیت می نمایند ، مشمول ارزیابی می باشند

در این برنامه فعالیت های اعضای هیئت علمی در پنج حیطه شامل حیطه های آموزشی ، آموزشی، درمانی، پژوهشی و فناوری، اجرایی و فرهنگی که به شرح زیر می باشد مورد ارزیابی قرار می گیرند:

الف: حیطه ی آموزشی

مؤلفه	حیطه
ارائه درس تئوری برگزاری راند آموزشی حضور در گزارش صبحگاهی شرکت در ژورنال کلاب شرکت در کنفرانس شرکت در موتالیتهی و موربیدیتی شرک در تومربرد شرکت در گراند راند شرکت در CPC حضور در درمانگاه آموزشی کار در آزمایشگاه شرکت، تدریس و طراحی کارگاه طراحی طرح درس و طرح دوره تولید محتوای الکترونیک طراحی سؤالات آزمون های جامع علوم پایه، پیش کارورزی، ارتقا و دانشنامه تخصصی طراحی فرم های ارزشیابی فراگیران (Mini-cex) و ... طراحی لاگ بوک طراحی و اجرا روش های نوین ارزشیابی بالینی فراگیران.(OSCE,PMP,KF,...)	کیفیت و کمیت آموزش آموزشی

ب: حیطة ی درمانی

مؤلفه	عملکرد در فعالیت های درمانی	حیطه
	تعداد بیماران بستری تعداد ویزیت سرپایی تعداد اعمال جراحی تعداد کشیک مقیم و آنکالی ساعات حضور موظفی اعضا حضور به موقع در بخش، درمانگاه و اتاق عمل	درمانی

ج: حیطة ی پژوهشی

مؤلفه		حیطه
<ul style="list-style-type: none"> - مقاله های منتشر شده در نشریه های علمی - پژوهشی معتبر داخلی و خارجی - ارائه مقاله در همایش های علمی (پوستر و سخنرانی) - داوری مقالات 	مقالات	پژوهشی
استاد راهنما، مشاور یا همکار طرح	پایان نامه	
—	اختراع/اکتشافات	
تدوین، تألیف یا ترجمه و ویرایش علمی کتاب	کتاب	
—	مشارکت و همکاری با مراکز تحقیقاتی و یا واحد توسعه تحقیقاتی بالینی(جلسات پژوهشی)	

د: حیطة ی اجرایی

مؤلفه		حیطه
<ul style="list-style-type: none"> - عضویت در شوراهای و کارگروه ها - حضور و مشارکت در کمیته های بیمارستانی - شرکت در جلسات کمیته های آموزشی و پژوهشی 	شورا، جلسات و کمیته ها	اجرایی
میزان مشارکت در فرآیند اعتباربخشی و برنامه ارتقای کیفیت بیمارستان	مشارکت در فرآیندهای بیمارستانی	
<ul style="list-style-type: none"> - معاون آموزشی، معاون پژوهشی، مدیر گروه و - سردبیر/مدیرمسئول/عضو هیئت تحریریه نشریه های علمی 	پست های سازمانی	

د: حیطه ی فرهنگی

مؤلفه	حیطه
برخورداری از برجستگی یا شاخص بودن (کسب جوایز فرهنگی نظیر دریافت لوح تقدیر، نشان یا عناوین مشابه) شرکت در کارگاه ها و همایش های فرهنگی عضویت در کمیته اخلاق مراکز تحقیقاتی، بیمارستان و دانشگاه	امینز فرهنگی فرهنگی

منابع مورد استفاده در ارزیابی:

فعالیت های آموزشی اعضای هیئت علمی بسیار متنوع می باشند. هر یک از اعضای هیئت علمی به طور معمول در طیف وسیعی از این فعالیت ها درگیر می باشد. به منظور دستیابی به اطلاعات صحیح و جامع در مورد عملکرد اعضای هیئت علمی، اطلاعات مربوط به توانمندی و حیطه های فعالیت از بیش از یک منبع جمع آوری می گردد. در ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی ابزارهای اندازه گیری براساس محتوای محورهای ارزشیابی و توانمندی های مورد انتظار بصورت پرسشنامه های الکترونیکی و دستی می باشد.

به منظور ارزشیابی فعالیت های عضو هیئت علمی از منابع زیر استفاده می شود:

الف - نتایج حاصل از نظر خواهی از فراگیران که ساختار اصلی و چهارچوب این ابزارها توسط واحد ارزشیابی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه تدوین و تهیه شده است.

ب - نتایج حاصل از نظر خواهی از رئیس بخش، مدیران گروه های آموزشی و معاون آموزشی مرکز

ج - نتایج حاصل از ارزیابی مستندات و مدارک مربوط به فعالیت های آموزشی با استفاده از فرم ارزیابی عملکرد

نتایج حاصل از نظر خواهی از فراگیران :

۱- فراگیران شامل دانشجویان دوره های دکترای عمومی ، دوره های تخصصی و فوق تخصصی می باشند

۲- نظر خواهی از فراگیران به طور مستمر و حداقل در هر سال یک بار به طور کامل به عمل می آید که معمولا در پایان هر ترم یا چرخش بالینی انجام می گردد.

۳- معمولا نظر خواهی از بین فراگیرانی که عضو هیئت علمی در فرایند آموزش آن ها درگیر است انجام می شود.

۴- نتایج نظر خواهی از فراگیران باید به طور مناسب و با رعایت راز داری و حریم شخصی اعضای هیئت علمی به اطلاع عضو هیئت علمی مورد ارزشیابی و مدیر گروه برسد.

۵- جهت ارزیابی عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی توسط فراگیران از ابزارهای متشکل از گویه های زیر استفاده می گردد:

➤ توانمندی اعضای هیئت علمی در تدریس نظری و دروس مجازی:

- **دانش تخصصی:** تسلط به مطالب، بیان اهداف، پیوستگی و انسجام در ارائه مطالب، انتقال مطالب با روشهای مناسب و قدرت بیان، متناسب بودن مطالب با مقطع دانشجو، معرفی منابع و استفاده از روش های نوین تدریس، ارائه واضح محتوای آموزشی مجازی مطابق با سطح فهم و درک دانشجو
- **مدیریت:** نظم و ترتیب و حضور به موقع، توجه کامل به کلاس، مدیریت کلاس، بارگزاری محتوای الکترونیکی طبق طرح درس
- **مهارتهای ارتباطی:** جلب مشارکت دانشجو، نحوه ارتباط با دانشجو، آداب و رفتار اجتماعی و تکریم دانشجو، استفاده از گفتگوها در سامانه مجازی جهت تبادل نظر و رفع اشکال با دانشجویان
- **اخلاق حرفه ای:** رعایت اصول اخلاق پزشکی و رفتار حرفه ای، ارائه الگوی رفتاری مطلوب، رسیدگی به موقع به اعتراضات

➤ توانمندی اعضای هیئت علمی در آموزش بالینی

- **دانش تخصصی:** تسلط استاد به موضوع، روشن کردن انتظارات از فراگیر، میزان تاثیر استاد در حین برنامه های آموزشی، ارائه توضیحات روشن و قابل فهم در حیطه های مختلف دانشی، نگرشی، مهارتی
- **مدیریت:** حضور استاد طبق برنامه و وقت گذاری، در دسترس بودن در کشیک آنکال
- **مهارتهای ارتباطی:** جلب مشارکت دانشجویان، کارورزان و دستیاران در فعالیتهای بالینی، مشاوره و راهنمایی و کمک به رفع مشکلات، ارائه بازخورد به روش مناسب
- **اثربخشی:** ایجاد اعتماد به نفس و قدرت تصمیم گیری در کارورز و دستیار، بهره گیری آموزشی در کشیکها
- **اخلاق حرفه ای:** رعایت اصول اخلاق پزشکی و رفتار حرفه ای، ارائه الگوی رفتاری مطلوب

➤ نظر خواهی از رئیس بخش، مدیران گروه های آموزشی و معاون آموزشی مرکز

- ۱- مدیران و مسولان آموزشی شامل افرادی هستند که مسئولیت برنامه ریزی و نظارت بر فعالیت های آموزشی عضو هیئت علمی مورد ارزشیابی را بر عهده دارند. از جمله این افراد مدیر گروه، رئیس بخش، معاون آموزشی مرکز می باشند
- ۲- لازم است حداقل مدت ارتباط ایشان در سمت فعلی با عضو هیئت علمی مورد نظر، سه ماه باشد.
- ۳- ارزشیابی توسط مدیران و مسولان آموزشی برای هر عضو هیئت علمی یک بار در سال انجام می شود.
- ۴- نتایج نظر خواهی از مدیران به طور مناسب و با رعایت رازداری و حریم شخصی اعضای هیئت علمی به اطلاع ایشان رسانده می شود

۵- محورهای مورد استفاده برای نظرخواهی از مدیران در مورد کیفیت مشارکت عضو هیئت علمی در فعالیت های آموزشی عبارتند از:

- **دانش تخصصی:** استفاده از روشهای مناسب در امر یادگیری فراگیران و مدیریت صحیح در آموزش بالینی، رعایت سرفصل دروس و کوریکولوم آموزشی اعلام شده از طرف وزارت متبوع
- **اثربخشی:** وقت گذاری، مشارکت فعال در راهنمایی و مشاوره پایان نامه ها، حضور فعال، مؤثر و طبق برنامه در فعالیت های آموزشی
- **مدیریت و رهبری آموزشی:** مشارکت در ارتقای کیفی گروه آموزشی، مشارکت در اصلاح یا ارائه برنامه های جدید آموزشی، مشارکت در طراحی سوالات درون گروهی و امتحانات جامع
- **ارزیابی فراگیران:** رعایت ضوابط مرتبط با ارزیابی فراگیران
- **اخلاق حرفه ای:** پاسخگوئی، تعامل و ارتباط محترمانه با سایر اساتید، حفظ شأن و جایگاه استادی، رعایت اصول اخلاق پزشکی و رفتار حرفه ای، رعایت نظم و ضوابط و مقررات اداری، انتقادپذیری و انعطاف، تعامل مثبت و سازنده با همکاران

➤ **ارزیابی مستندات و مدارک مربوط مربوط به فعالیت های آموزشی با استفاده از فرم ارزیابی عملکرد**

۱- برگه عملکرد ارزیابی هر عضو در موعد مقرر توسط کارشناسان گروه مستقر در واحد آموزش در اختیار مدیر گروه و رؤسای بخش ها قرار می گیرد.

۲- مدیر گروه موظف است در اسرع وقت نسبت به بررسی و تأیید فرم واصله و ارجاع آن به مدیر **EDO** مرکز اقدام نماید.

۴- مدیر **EDO** مسئولیت توصیف کیفی عملکرد عضو هیئت علمی و ارسال برگه عملکرد به معاونت آموزشی مرکز را بر عهده دارد.

۵- نتایج حاصل از ارزیابی توسط معاون آموزشی به ریاست دانشکده پزشکی جهت بازخورد ارائه داده می شود.

۶- عضو هیئت علمی می تواند در صورتی که نقدی بر نتایج ارزیابی انجام شده از خود داشته باشد مراتب را ظرف مدت دو هفته به طور مکتوب به معاون آموزشی مرکز منعکس نماید.

۷- کمیته آموزش پزشکی مرکز باید ضمن بررسی دلایل ارائه شده نسبت به اصلاح نتایج ارزیابی با ارائه توضیحات به عضو هیئت علمی به صورت مکتوب اقدام نماید.

➤ **روش های جمع آوری اطلاعات ارزیابی هیئت علمی در این مرکز شامل موارد زیر می باشد:**

- فرم نظرخواهی در سامانه مدیریت آموزشی
- گواهی شرکت، سخنرانی و برگزاری کارگاه و سمینار در سامانه آموزش مداوم
- مقالات چاپ شده و طرح های تحقیقاتی مصوب در سامانه علم سنجی و پژوهان دانشگاه
- گزارش فعالیت های اعضای هیئت علمی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (طراحی روش های ارزیابی، گواهی طرح درس و طرح دوره، دانش پژوهشی، همکاری با مرکز توسعه آموزش پزشکی و).....

- گواهی طراحی سوالات ارتقا و آزمون های جامع
- گواهی فعالیت در فرآیند اعتبار بخشی
- حضور در کمیته ها و جلسات دانشگاهی و بیمارستانی
- گزارش ارسالی از طرف مدیران گروه در خصوص فعالیت در برنامه های آموزشی گروه (گزارش صبحگاهی، درمانگاه، ژورنال کلاب و).....
- گزارش ارزیابی عملکرد اعضای هیئت علمی در بخش ها(حضور به موقع ، مشاوره و).....توسط رئیس بخش
- ابلاغ تدریس واحد های نظری اساتید

فصل دوم

ارزیابی عملکرد فراگیران

مقدمه:

ارزیابی دانشجویان یکی از فعالیت های اساسی در فرآیند آموزشی به شمار می آید و کیفیت آن با کیفیت یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد. ارزیابی صحیح می تواند ابزاری مفید برای ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط قوت و ضعف آن ها باشد. همچنین نتایج ارزیابی دانشجویان می تواند به مدرسین و مسئولین برای تصمیم گیری های مهم در ابعاد مختلف فرآیند یاددهی - یادگیری کمک نماید. از آنجا که فرآیند ارزیابی دانشجو حساسیت و اهمیت بالینی داشته و بخشی اساسی در ارائه خدمات آموزشی در یک موسسه آموزشی کارآمد است، تدوین برنامه جامع ارزیابی، یک قدم اساسی در بهره گیری از منافع ارزیابی و ارتقاء هر چه بیشتر آن خواهد بود. برنامه جامع ارزیابی فراگیران دانشگاه با هدف تربیت دانش آموختگان توانمند در این راستا در حوزه آموزش این مرکز تدوین شده است.

هدف کلی:

ارتقاء ساختار و فرآیند ارزیابی عملکرد فراگیران

اهداف اختصاصی:

- ✓ اطمینان از تربیت دانش آموختگان توانمند
- ✓ نظام مند بودن ارزیابی دانشجویان جهت ارتقای کیفیت آموزشی برنامه جامع ارزیابی دانشجو
- ✓ ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط ضعف و قوت آن ها
- ✓ استفاده از نتایج ارزیابی دانشجویان توسط مدرسین و مسئولین برای تصمیم گیری های مهم در ابعاد مختلف

مشمولین

کلیه فراگیران مقاطع دستیاری، کارورزی و کارآموزی که در این مرکز مشغول به گذراندن دوره می باشند، مشمول ارزیابی می گردند.

مراحل انجام کار

مدیر گروه آموزشی یا مسئول دوره مربوطه وظیفه ی هماهنگی و نظم بخشی به امور مربوط به آموزش دانشجویان را بر عهده دارد. که این امور آموزشی عبارتند از:

- ❖ نظارت بر شرکت در راندهای آموزشی توسط دستیاران و کارشناسان آموزش
- ❖ نظارت بر برگزاری موزنینگ ها توسط کارشناسان آموزشی هر گروه
- ❖ نظارت بر برگزاری ژورنال کلاب ها توسط کارشناسان آموزشی و ارزیابی عملکرد دستیاران توسط اساتید و تعیین موضوع ژورنال کلاب توسط اساتید
- ❖ ارزیابی عملکرد فراگیر در مورد admit جدید ارائه شده در موزنینگ ها توسط اساتید هیئت علمی
- ❖ نظارت بر عملکرد صحیح فراگیران در کشیک های موظفی
- ❖ نظارت بر حضور در کنفرانس های درون گروهی
- ❖ ارائه کنفرانس های مورد نیاز با توجه به نیاز دستیاران و سایر فراگیران توسط اساتید.

بازه ی زمانی:

- ✓ در مقطع دستیاری، هر فراگیر بصورت ماهانه و سالیانه توسط اعضا و مدیر گروه مورد ارزیابی قرار می گیرد .
- ✓ در مقاطع کارورزی و کارآموزی ارزیابی پس از پایان هر روتیشن (یک ماهه، دوماهه و سه ماهه) صورت می گیرد.
- ✓ مدیرگروه موظف است نسبت به تأیید فرم گواهی پایان روتیشن و ارجاع آن به معاون آموزشی مرکز اقدام نماید.

حیطه های ارزیابی فراگیران:

حیطه ی آموزشی:

حیطه	مقطع	مؤلفه	منابع
آموزشی	دستیاری	ارزیابی دانش	آزمون کتبی چهار گزینه ای (MCQ)
		ارزیابی صلاحیت (competency)	OSCE, PMP KFP, KF
		ارزیابی عملکرد (performance)	ارزیابی ۳۶۰ درجه (MSF) و DOPS , MiniCEX
	کارآموزی و کارورزی	ارزیابی دانش	(MSF) آزمون کتبی (MCQ) ، شفاهی ، تشریحی و Order نویسی
ارزیابی توانمندی بالینی		Mini-CEX.OSCE ، Log book.DOPS	

حیطه ی پژوهشی:

حیطه	مقطع	مؤلفه	منابع
پژوهشی	پایان نامه	لزوم ثبت پروپوزال در سامانه پژوهشیار توسط فراگیران	سامانه پژوهشیار
	مقاله	ارائه مقاله در کنفرانس ها و سمینارهای آموزشی (پوستر، سخنرانی)	گواهی صادره

حیطه ی فرهنگی:

حیطه	مقطع	مؤلفه	منابع
فرهنگی	دستیاری	ارزیابی رفتار حرفه ای	کاغذی
	کارآموزی و کارورزی	مهارت های ارتباطی	Log book
	همایش و سمینار : شرکت در فعالیت های فرهنگی ، تربیتی و اجتماعی		

فرآیند:

فرآیند ارزیابی جامع عملکرد برای هر فراگیر، در مقطع دستیاری ماهیانه و سالانه و در مقطع کارآموزی و کارورزی در پایان هر روتیشن و در طول دوره اجرا می گردد.

روش های جمع آوری اطلاعات:

روش های جمع آوری اطلاعات فراگیران شامل موارد زیر می باشد:

- چک لیست ارزیابی مهارت ارتباطی
- چک لیست ارزیابی رفتار حرفه ای
- چک لیست ارزیابی مشاهده مستقیم مهارت های عملی
- چک لیست ارزیابی آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی
- دفترچه یادداشت های روزانه (log book)
- گزارش نمرات آزمون های کتبی/شفاهی و ... توسط مدیران گروه
- گزارش نتیجه آزمون OSCE توسط مدیران گروه مربوطه
- لیست حضور و غیاب در برنامه ها و بخش های آموزشی
- پرسشنامه ارزشیابی پایبندی به اصول حرفه ای دستیاران

بهره گیری از نتایج:

با توجه به نتایج واصله اقدامات زیر قابل انجام خواهد بود:

- در صورتی که فراگیر موفق به کسب امتیاز بر اساس ملاک تعیین شده شود مشمول ارتقا به سال بالاتر یا شروع دوره بعدی می گردد.
- شناسایی توانمندیهای دستیاران و استفاده از تجارب آنها در زمینه آموزش به سایر فراگیران
- شناسایی نقاط ضعف فراگیران به منظور برگزاری کارگاهها و دوره های آموزشی
- برگزاری کلاس های توجیهی بدو ورود جهت ارتقا توانمندی های فراگیران
- برگزاری مورنینگ های صبحگاهی مشترک روزهای چهارشنبه بین گروه های آموزشی جهت تبادل اطلاعات علمی
- برگزاری CPC توسط گروه های آموزشی جهت ارتقا توانمندی های فراگیران
- برگزاری توموربرد توسط گروه های آموزشی جهت ارتقا توانمندی های فراگیران

فصل سوم

ارزیابی تکنولوژی

آموزشی و تسهیلات

مقدمه:

محیط یادگیری دانشجویان و دستیاران با روزآمد کردن و گسترش منظم تسهیلات به منظور هم ترازی با پیشرفت های به وجود آمده در زمینه روشهای آموزشی ارتقا می یابد. لذا گروه یا مرکز آموزشی و درمانی باید تکنولوژی و تسهیلات فیزیکی و آموزشی کافی برای کادر و جمعیت دانشجویی یا دستیاری داشته باشد تا تضمین نماید که برنامه درسی می تواند به نحو مناسب ارایه شود.

لذا معاونت آموزشی مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) ارومیه به منظور ارزیابی تکنولوژی و تسهیلات آموزشی درصدد اتخاذ رویه ای واحد در اجرای مقررات در راستای سند راهبردی دانشگاه اقدام به تدوین " برنامه جامع ارزیابی تکنولوژی و تسهیلات آموزشی " نموده است. این برنامه با هدف بهبود عملکرد، تضمین کیفیت و ارائه بازخورد مناسب و همه جانبه نگر به مرکز برای اخذ تصمیمات مقتضی و تشخیص نقاط قوت و ضعف به عنوان عاملی کمک کننده در زمینه ی ارتقای کیفیت آموزشی تدوین گردیده و امید است تا با نگاهی جامع و فراگیر، زمینه ی ارتقای جایگاه علمی این مرکز را فراهم آورد.

هدف کلی:

ارتقا و بهبود وضعیت تکنولوژی آموزشی و تسهیلات مرکز

اهداف اختصاصی:

- ✓ شناسایی تجهیزات آموزشی موثر در آموزش فراگیران و اساتید و تلاش جهت بهبود آن از طریق رفع نواقص
- ✓ شناسایی کیفیت، تعداد و تنوع فضاهای آموزشی
- ✓ شناسایی وضعیت کتابخانه (وسعت، تعداد کتب مرجع، تعداد اشتراک مجلات علمی، جدید بودن منابع، میزان دسترسی، کتابدار)
- ✓ شناسایی تجهیزات اطلاع رسانی کامپیوتری
- ✓ شناسایی وسایل کمک آموزشی و تناسب آنها با نیازها
- ✓ شناسایی تسهیلات مهارت آموزی بالینی (Skill lab) مورد نیاز گروههای بالینی
- ✓ شناسایی برنامه و نیاز گروه برای تأمین و بهینه سازی منابع آموزشی

مراحل انجام کار:

- فرم سنجش رضایتمندی اعضای هیئت علمی و فراگیران از امکانات رفاهی و آموزشی در اختیار اعضای هیئت علمی و فراگیران قرار داده می شود.
- میزان کفایت فضا، تجهیزات و امکانات آموزشی با توجه به هدف های گروه و نیز دوره های آموزشی موجود از طریق فرم های نیاز سنجی که در اختیار گروه های آموزشی قرار داده می شود مورد بررسی قرار می گیرد تا از این طریق کاستی ها و امکانات بلا استفاده مشخص شده و چگونگی استفاده مؤثر از فضا و تجهیزات تعیین می گردد.
- وظیفه ی بررسی نتایج ارزیابی بر عهده ی ریاست و معاونت آموزشی مرکز می باشد
- معاونت آموزشی مرکز مسئولیت ارسال بازخورد نتایج را به ریاست مرکز و معاونت آموزشی دانشگاه را بر عهده دارد.

مشمولین:

کلیه گروه های آموزشی که به صورت تمام وقت در این مرکز فعالیت می نمایند، مشمول ارزیابی می باشند.

حیطه های ارزیابی:

منابع	مؤلفه	مقطع	حیطه
چک لیست و مشاهده	اتاق اساتید کتابخانه کلاس درس سالن همایش دفاتر آموزشی و پژوهشی مرکز Skill lab	فضای فیزیکی	تکنولوژی و تسهیلات آموزشی
چک لیست و مشاهده	تجهیزات کلاس حضوری پرده نمایش، کامپیوتر، اینترنت، ویدئو پروژکتور ، وایت برد، صدلی تجهیزات کلاس مجازی اینترنت، کامپیوتر، نرم افزار تولید محتوای الکترونیک، میکروفون، مانکن و مولاژهای آموزشی	تجهیزات کمک آموزشی	
چک لیست و مشاهده	کتاب های رفرانس منابع اطلاعات چاپی منابع اطلاعاتی الکترونیکی دسترسی به سامانه معتبر پژوهشی دسترسی به سیستم HIS وPacs	منابع آموزشی	

بهره گیری از نتایج:

با توجه به نتایج واصله اقدامات زیر قابل انجام خواهد بود:

- ❖ ساماندهی تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی مورد نیاز در آموزش فراگیران و اساتید، تلاش جهت بهبود آن از طریق رفع نواقص
- ❖ ساماندهی کیفیت، و کمیت فضاهای آموزشی
- ❖ ساماندهی وضعیت کتابخانه از لحاظ تعداد کتب مرجع و مجلات علمی جدید
- ❖ ساماندهی تجهیزات اطلاع رسانی کامپیوتری /وسایل کمک آموزشی و تناسب آنها با نیازها
- ❖ ساماندهی تسهیلات مرکز مهارت آموزی بالینی (Skill lab) مورد نیاز گروههای آموزشی
- ❖ ساماندهی برنامه و نیاز گروه برای تأمین و بهینه سازی منابع آموزشی

پایش برنامه:

پایش و ارزیابی برای تشخیص اینکه برنامه در حال اجرا هست یا نه ضرورت دارد. جمع آوری، پایش، تحلیل و ارزیابی اطلاعات کمک میکند تا از عملکرد خود برای برنامه ریزی و سیاستگذاری آتی تجربه کسب کنند. پایش و ارزیابی به شناسایی موانع و همچنین تأکید بر تغییرات ممکن در خصوص روش اجرای برنامه ها کمک میکند

برنامه ی عملیاتی ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی با استفاده از چک لیست مورد پایش قرار میگیرد. با توجه به اینکه سیستم آموزشی بر اساس سال تحصیلی می باشد و اغلب برنامه ها بر همین اساس تدوین شده اند، لذا برنامه پایش به صورت سالانه انجام می شود.

جدول پایش برنامه جامع ارزیابی عملکرد سیستم آموزشی

ردیف	عنوان برنامه	خوب	متوسط	ضعیف
فعالیت های آموزشی				
۱	برگزاری منظم گزارش صبحگاهی در گروه های آموزشی هدف			
۲	برگزاری منظم راندهای آموزشی در گروه های آموزشی هدف			
۳	برگزاری منظم کنفرانس آموزشی در گروه های آموزشی هدف			
۴	برگزاری منظم گزارش صبحگاهی مشترک در گروه های آموزشی هدف			
۵	برگزاری منظم کنفرانس مشترک در گروه های آموزشی هدف			
۶	برگزاری منظم معرفی بیمار و ژورنال کلاب در گروه های آموزشی هدف			
۷	برگزاری منظم گراند راند در گروه های آموزشی هدف			
۸	برگزاری منظم CPC			
۹	میزان حضور اعضای هیئت علمی در کنفرانس ها ، کلاس ها و کارگاههای آموزشی			
۱۰	میزان حضور فراگیران در کنفرانس ها ، کلاس ها و کارگاههای آموزشی			
۱۱	میزان حضور فراگیران در بخش			
۱۲	دریافت مرخصی و حضور و غیاب اساتید و فراگیران			
۱۳	برگزاری آزمون پایان دوره برای فراگیران			
۱۴	دریافت سئوالات از استاد و ایجاد بانک سئوالات برای گروههای هدف			
۱۵	اعلام نتایج آزمون ها به دانشکده پزشکی			
۱۶	استفاده از روش های نوین ارزشیابی فراگیران OSCE و DOPS			
۱۷	برنامه ریزی جهت حضور فراگیران در بخش های مربوطه			
۱۸	سنجش خدمات و مهارتهای ارائه شده با لاگ بوک در مقاطع مختلف			
۱۹	حضور منظم اساتید و اعضای هیئت علمی در درمانگاه های آموزشی گروه های هدف			
۲۰	فرایندهای آموزشی اساتید و اعضای هیئت علمی گروههای بالینی در جشنواره ها(شهید مطهری			
۲۱	ارائه طرح درس سالانه توسط اعضای هیئت علمی به واحد EDO			
فعالیت های پژوهشی				
۱	ساعات تخصیص داده شده به دانشجو توسط اساتید برای راهنمایی ، مشاوره			
۲	میزان مقاله های منتشر شده توسط اساتید در نشریه های معتبر داخلی و خارجی			
۳	ارائه مقاله در همایش های علمی معتبر توسط اساتید			
۴	برگزاری منظم جلسات شورای پژوهشی مرکز			
۵	حضور منظم اساتید در جلسات شورای پژوهشی مرکز			
فعالیت های درمانی				
۱	تعداد ویزیت بیماران بستری ، درمانگاهی ، اعمال جراحی و...			
۲	انجام اقدامات تشخیصی و درمانی			
۳	حضور منظم در کشیک های موظفی			
۴	کیفیت مستند سازی پرونده های پزشکی توسط اساتید			
۵	کیفیت مستند سازی پرونده های پزشکی توسط فراگیران			